

KRUŠNOHOŘSKÉ LISTY

dvouměsíčník o krušném žití v Rudohoří

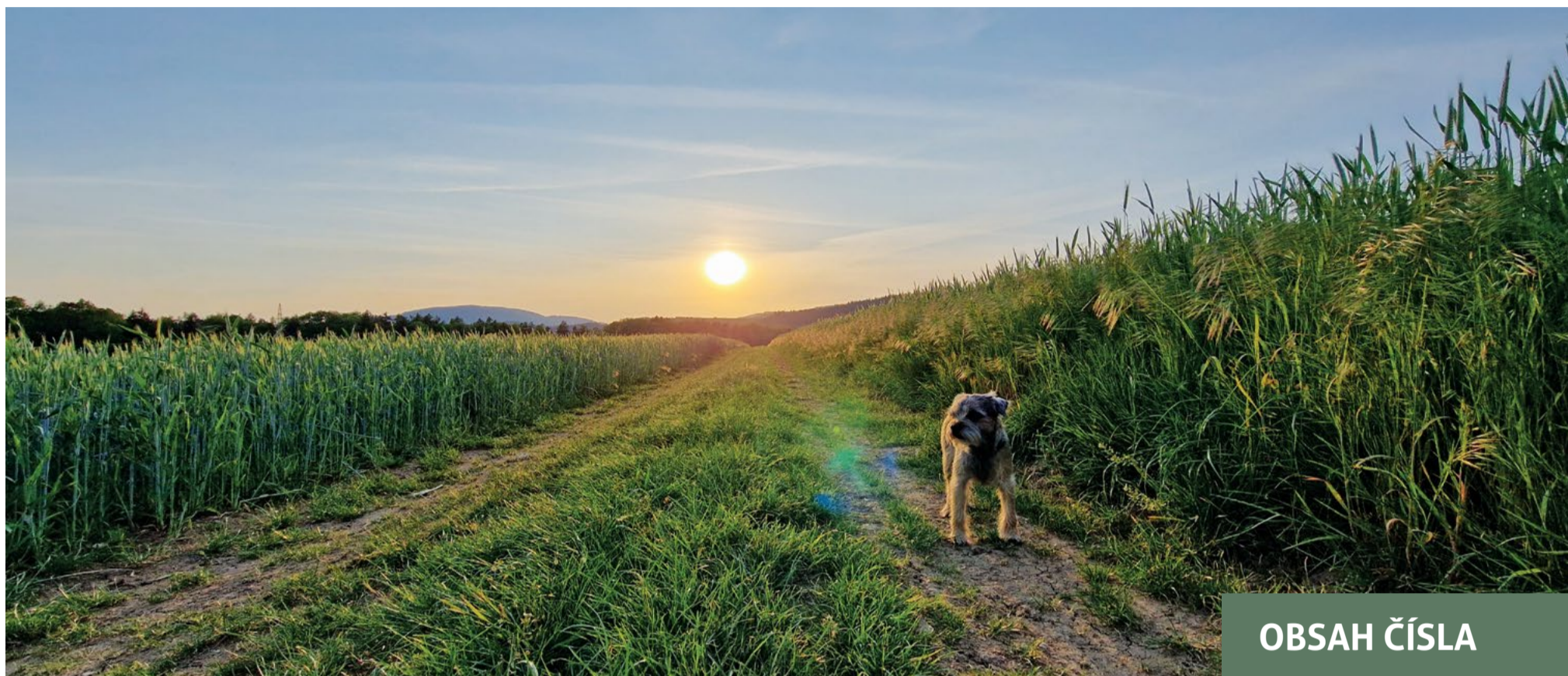

Foto: Polní cesta před Žďárem, Kristýna Güttnerová

STŘÍBRNÁ PARTA, PŘÍBĚH INSPIROVANÝ LEGENDAMI

Ztvárnit poutavé a především bohaté dějiny Jáchymova v románovém příběhu pro děti není nic jednoduchého. Nápadu jak mladší generaci přiblížit krásy města, se na popud Nadace St. Joachim ujal spisovatel a scénárista Miroslav Adamec. Z osobní návštěvy, během níž si prohlédl centrum Jáchymova i okolí, vytvořil příběh, který má šanci i na filmové zpracování. Kniha nese název Stříbrná parta – legenda žije.

Spisovatel a scénárista Miroslav Adamec je znám především milovníkům novějších filmových a televizních pohádek. Ti si jistě vybaví první český 3D muzikál V peřině, vánoční pohádku Prání k máni nebo Školu princů. Mladším dětem jistě neunikl večerníček Berta a UFO, starší generaci zas oslovil seriál Proč bychom se netopili na motivy známé knížky Zdeňka Šmída. „Hledali jsme způsob, jak mladší generaci přiblížit pohnutou historii Jáchymova, nádherné renezanční stavby a všechny osobnosti, které městem v době jeho největšího rozkvětu prošly. Napadlo nás vložit vše do dobrodružného příběhu, který by umožnil dětem tuto část historie doslova zažít na vlastní kůži,“ popisuje vznik románu Lada Baranek Lapinová z Nadace St. Joachim.

Vtipný a napínavý příběh pracuje s krušnohorskými legendami i místními reáliemi. Objevíte tu jáchymovské lázně, Hadí horu, kostel sv. Jáchyma s pověstmi

opředenou panenkou Marií, místní školu i města Ostrov a Karlovy Vary. Knihu svými obrázky doprovodil známý ilustrátor Jan Jiříček. Na závěr nutno podotknout, že kniha zaujme i dospělého čtenáře. Především má-li rád dobrodružství, napětí a Jáchymov. Pokud tato

kritéria splňujete, určitě by vám neměla v knihovně chybět. Zakoupit si ji můžete třeba hned u zdroje, v informačním centru v Jáchymově, a to s lákavým bonusem - podpisem autora. Všechny příběhy si společně s hrdiny nové knížky můžete zároveň i v reálném čase prožít.

OBSAH ČÍSLA

Janek a Míša:
“Příroda je vzácná.”

str. 3

Podvečerní popovské
pohledy

str. 4

Rudohorská Špeluně

str. 5

Libezná slavnost
v Jáchymově

str. 6

Křížovka o ceny

GLOSA KRISTÝNY GÜTTNEROVÉ

LEZE NA TEBE JARO?

Teploty se sice zvedají a léto už si na nás brousí zuby, mně to ale nedá – musím si zavzpomínat na jaro – konkrétně na jednu úsměvnou událost.

Přítroda se začala probouzet a rozkvétat (v Krušných horách v opravdu šnečím tempu, spíš bych zdejší jaro nazývala koncem zimy), sníh zmizel a vzduch začal mít (velmi) pozvolný teplý nádech. Máte rádi ten pocit, když na vás jde jaro? Každý paprsek sluníčka si užíváte, jako kdyby byl váš poslední. Vzduch se otepluje a vy nasáváte okolní přírodu plnými doušky. Dny jsou delší, tma odchází a vy pocítujete závan optimismu, že všechno bude tak nějak lepší. Každý nový kvítek, kterého si všimnete na louce, vám udělá dětskou radost a vy se tetelíte a těšíte se, až konečně budete moct poprvé posekat trávu a ucítit tu známou štavnatou vůni.

Nebo takhle to mám alespoň já, i když zrovna trávu neseším (díky Honzo!). Tak si jednu z prvních jarních dnů užívám po svém – vydám se na procházku s pejskem. Slunko svítí, krávy bučí a já se potácím z Abertam do Perninku spodem přes Rybnou (čti – tam, kde běžně nejde ani noha). Protože zrovna fčelo a slunko ještě nestihlo štíplavý vítr dostatečně ohřát, vzala jsem si čepici. Krávy ten den bučely opravdu významněji než jindy, tak mi to ta hučka pěkně utlumila. A jak si jdu, tak mi to bučení přijde nějaké zvláštní – jako kdyby se postupně měnilo v jekot!

Sundávám čepici a zaposlouchávám se do toho divného zvuku. Bučení s každým krokem trochu usávalo a jekot se přibližoval. Jdu dál a dumám, co to tak může být... Když se ječení stupňovalo a rozeznala jsem v něm rovnou dva hlasy, došlo mi, že nejen na mě, ale i na nějakou neznámou dvojičku v lese „přišlo to pověstné jaro“. Inu, každý si ho užívá po svém.

Protože se jekot exponenciálně zvyšoval, došlo mi, že jdu právě tím směrem, odkud vychází. Velmi obezřetně jsem nahlédla do zatáčky, kuď vedla cesta domů – u cesty stálo auto a hned u prvního stromu vedle něj jsem zahlédla pár zmltých se končetin. Sakra! A mně už se to fakt nechtělo obcházet. Nasadila jsem tedy čepici, pod ní sluchátka a chvílku okopávala kamínky na cestě. Naštěstí to představení celkem brzy skončilo, takže jsem mohla pokračovat. Po cestě jsem jen poněkud trapně zdravila dva padesátníky, kteří vedle auta kouřili cigá a potutelně se umívali.

KRISTL

SENIORŮ JEDOU JAKO O ZÁVOD

Na konci minulého roku spustila Nadace St. Joachim sbírku na platformě Donio. Vybírala finance na rehabilitační a cvičební kolo, které si přáli senioři z nejdecké pobočky Domova pro seniory Pernink. Přispívalo se především v Perninku a v okolních obcích. Musíme s velkou radostí oznámit, že se podařilo nashromáždit téměř celou částku – 40 tisíc z požadovaných 45. Nadace St. Joachim finální částku dorovnal, a tak jsme mohli kolo pro naše seniory konečně pořídit. Chtěli bychom všem, kteří do sbírky přispěli, opravdu moc poděkovat. Je to parádní počin a jsme moc rádi, že senioři mohou procvičovat jak v Perninku, tak v Nejdku.

Proč kolo v Nejdku potřebovali?

Domov pro seniory v Perninku se v roce 2021 musel rozdělit na dvě pracoviště. Stalo se tak proto, že jedna část budovy, ve které Domov sídlí, nesplňovala statické požadavky pro bezpečný provoz a musela být uzavřena. Takže se skupina přibližně 50 seniorů musela rozdělit a část z nich se přesunula do provizorních prostor v Nejdku. Perninská část seniorů rehabilitační kolo pro své klienty má, nejdecká o něj přišla. Proto jsme vyhlásili sbírku.

Kolo jsme úspěšně objednali a uvedli do provozu 9. března 2023, je umístěné ve společenské místnosti v domově pro seniory v Nejdku. Klienti ho hned otestovali, což můžete vidět i na fotkách. Tak ať jim to sviští!

KRISTL

NOVINKY

KRUŠNOHORSKÁ LETNÍ VÝZVA 2023

Prozkoumat – Vyšlápnout si – Rozhlédnout se – Ochutnat – Relaxovat – Zažít

To je motto letní výzvy z Krušných hor. Také letošní prázdninové dny pro vás spouštíme Krušnohorskou výzvou, díky které můžete naše hory poznat trochu jinak. Provedeme vás po povrchu i pod povrchem, vybereme zážitky jinde nevidané a doporučíme kouty našeho kraje pramálo prozkoumané. Pojďte si s námi letošní léto užít od prvního do posledního slunečního paprsku. Výzva je určena pro všechny, kteří Krušné hory teprve začínají objevovat i pro ty, kteří jsou zde doma. Na stránkách [krusnohorsko.com](https://www.krusnohorsko.com) si můžete stáhnout herní kartičku a splněné body si jednoduše odškrtnout. Nezapomeňte se také připojit letní výzvy na Facebooku **Krušnohorská prázdninová výzva 2023**, kde se můžete se všemi účastníky

„hecovat“ u pořizování nejlepších fotografií z cest. Autor té, která si od vás získá nejvíce reakcí, bude po zásluze odměněn.

KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY

S letní sezonou se čím dál častěji otevírají dveře kulturních památek. Některé k nahlédnutí, jiné nabízejí komentované prohlídky. Nejinak je

tomu v Jáchymově. Těšit se můžete na otevřený kostel sv. Jáchyma, který bude možné navštívit každou neděli od 14 do 18 hodin. Ve 14 a 16 h bude nabízet také zasvěcený komentář. Po delší době se otevře také kulturní památka Špitální kostelík, kde můžete zhlédnout např. oltář od Lucase Cranacha. Prohlídky se konají každý čtvrtek od 16 hodin. Zjistit si bližší informace nebo si domluvit individuální prohlídky můžete v **Informačním centru města Jáchymov**.

HLEDÁ SE PRŮVODCE

Jáchymov hledá pro letní sezonu průvodce nebo průvodkyni (nebráníme se ani šikovným studentům), kteří dokáží se zaujetím vyprávět pohnutou historii tohoto města. Pro veřejnost chce město otevřít v rámci komentovaných prohlídek Špitální kostelík, kostel sv. Jáchyma i Šlikovku. Pokud vás naše nabídka zaujala a umíte poutavě vyprávět v češtině nebo v němčině, pošlete nám svůj životopis s nabídkou na baranek@mestojachymov.cz. Těšíme se na vás!

„PŘÍRODA JE VZÁCNÁ“

Míša a Janek, dva mladí a kreativní lidé, plní nadšení, by rádi v Krušných horách realizovali projekt, který v České republice nemá prozatím obdoby. Jejich cílem je propojit místní lidi s turisty, turisty s přírodou a přiblížit místní historii především pomocí zážitku.

Jaký je váš vztah ke Krušným horám?

Janek: „Jsem karlovarský rodák, vyrůstal jsem v Ostrově. Na vysoké škole v Praze jsem potkal Míšu a díky ní jsem začal objevovat Krušné hory. Míša našla na instagramu pár fotek a hned to tu chtěla poznat víc. A já zjistil, že spoustu míst vůbec neznám. A neznají je ani rodiče, i když tu žijí celý svůj život. Zkrátka jsem byl slepý vůči všem těm krásám, které Krušné hory nabízejí. Zejména ta část mezi Ryzovnou a Háji mě naprosto nadchla. Tak jsme společně založili Loft a začali tento region více přibližovat sobě i lidem okolo nás.“
Míša: „Na gymplu člověk ani pořádně nepřemýšlí, co by chtěl dělat. My šli studovat chemii a teprve po studiu jsme zjistili, že nás baví architektura a příroda. Tak se to v nás zlomilo a začali jsme propojovat lidi se stejnými zájmy a dovednostmi.“

Můžete nám bližší představit váš nápad, který chcete v Krušných horách realizovat?

Když jsme se o Krušných horách začali bavit se svými kamarády, zjistili jsme, že o nich nic moc neví. Na dovolenou by sem spíše nejeli a netušili, že je tu nějaká bohatá historie, významné dějiny hornictví nebo UNESCO. Přitom to byly naše nejlidnatější hory s obrovským dopadem na vývoj nových technologií co se hornictví týče. A to bychom rádi lidem připomněli. Vytáhli pomyslně to nerostné bohatství opět na povrch. Chceme vyprávět příběh Krušnohoří formou zážitku. Jako muzeum, které neprocházíš, ale zažíváš.

Jakou formu jste pro to zvolili?

Propojili bychom náš vystudovaný obor, tedy chemii, s místními tradicemi, krásou a s tím, co máme rádi, tedy architekturou. Jednalo by se o malé architektonické stavby, které navenek připomínají konkrétní nerost, který se v dané lokalitě těžil. Stavba by byla zároveň vázána na malé veřejné prostranství, dokreslující celou atmosféru. Stavbám říkáme ORENKY. ORE jako ruda, v logu se pak několik kamenů propojuje v domeček s přírodním elementem, žilou nebo siluetou stromku. Orenky jsou pro nás jako maličkatí průvodci, kteří vypráví příběh dané lokality a dokáží ho zprostředkovat jinak než statické informační cedule v muzeu.

Co najde návštěvník uvnitř?

Primárně zážitek. V interiéru si hrajeme s detaily, aby každý, kdo Orenku navštíví nasál atmosféru a něco si z ní odnesl. A protože každá hornina je jiná, bude i každá z Orenek jedinečná. Nečeká vás žádná edukace prostřednictvím tištěných materiálů, ale hlas, který bude vyprávět příběh. Ilustrace, chemie jednotlivých kovů, nápisy na zdech, drobné detaily...

Jak k tomu zapadá zmiňovaný veřejný prostor?

Orenka i veřejný prostor jsou navrhované zároveň, využívají stejný motiv, vzájemně spolu komunikují. Zatímco ale Orenka bude pro dva, maximálně tři návštěvníky, veřejné prostranství bude sloužit všem. Proto už teď probíhají jednání s obcemi, v jejichž katastru bychom nápad realizovali. Cílem je nabídnout prostor místním pro vzájemná setkávání, například pro kurzy jógy nebo autorská čtení. Zároveň by bylo pěkné, kdyby

se tu místní přirozeně propojovali s turisty a vyměňovali si své dojmy, znalosti a zkušenosti. Vytvářeli by společně takový autentický příběh hor.

Znamená to tedy, že vstup do Orenky nebude pro každého?

Bude to jako v muzeu, kde si za vstup také platíme. V plánu máme zatím osm staveb od Ostrova po Potůčky. Naší vizí je, že návštěvníci nechají auto pod horami a půjdou jen s batohem na zádech. V Orence stráví noc a zase půjdou dál. Najdou tu své zázemí, historický kontext, pohodu a zážitek.

Jaké byly vaše první krůčky k realizaci?

Nejprve jsme o našem nápadu mluvili s architektem Petrem Schwarzbeckem. Ten vede v Praze kroužek Malý architekt. Nechal chvíli nápad krystalizovat a pak jej zadal svým žáčkům. Ti se pro to nadchli a vyrobili první modely. To jejich nadšení pro nás bylo signálem, že jdeme správnou cestou a obrátili jsme se na studenty stavební fakulty ČVUT. Napadlo nás, že studenti ještě nemají takové mantinely jako dospělí, tvoří podle sebe, nemusí nikoho striktně poslouchat.

V jaké fázi se nachází projekt právě nyní?

Objeli jsme dotčené obce, hovořili s jejich zástupci, připravili první architektonické návrhy. Teď nám přijde nejdůležitějším krokem prezentace celého projektu široké veřejnosti, aby se mohl kdokoliv zapojit do diskuze. Proto připravujeme 14. června výstavu na Staré radnici v Ostrově. Uvidíte tam prvotní práce malých žáčků i výsledné výtvary studentů. Ti odvážnější z nich tam své práce odprezentují osobně. Budete si tam moct prohlédnout i vzorky minerálů ze sbírky Krušnohorského Horního spolku. Pokud všechno půjde jak má, bude stát první Orenka v roce 2024.

Kde jste se inspirovali?

Rádi cestujeme a často vyhledáváme právě designové stavby. Třeba v Alpách, Dánsku nebo v severských zemích obecně. Tam jsme také viděli, jak mohou fungovat veřejná prostranství. Že nemusí být statická a nudná jako u nás, ale mohou být

i hravá. Pak jsme navštívili stoly Johannes a Mauritius a začalo se nám to pomalu spojovat.

Jak se realizace dotkne obcí v Krušnohoří a jejich obyvatel?

Rádi bychom zopakovali, že od začátku komunikujeme se zástupci obcí, a to právě proto, aby vzniklá prostranství co nejvíce sloužila obci a jejím obyvatelům. Návštěvníky také nebudeme směřovat jen od stavby ke stavbě, ale dostanou od nás kompletního průvodce obcemi na trase. Aby si je prošli, nakoupili si zde, občerstvili se. Pozemky pro Orenky vybíráme na místech starých chátrajících staveb, které na své náklady zlikvidujeme.

Nezátíží stavba a provoz Orenky okolní přírodu?

Orenky jsou opravdu malinké, maximálně 20 – 25 m². Vznikají navíc na již zatížených pozemcích, které bez užitku chátrají. Společně s projektem je spjata i myšlenka umět se k přírodě chovat. Naše příroda je vzácná, nemusí se ale jen konzervovat. Může být i přístupná a hravá. Náš projekt je unikátní, nadčasový, využíváme architekturu s kontextem pohoří a myslíme na místní obyvatele. Nechceme si kupovat pozemky, ale pronajimat, čímž přinášíme opět obcím zisk. Nestavíme nikoho před hotovou věc, ale podobu i účel stavby komunikujeme od samého začátku. Nebudujeme města duchů, ani objekty, které by po většinu roku byly prázdné. Jednotlivá místa decentralizujeme a budeme se o ně starat, aby žila. Věříme, že to bude fungovat, a pokud i návštěvníci výstavy usoudí, že si projekt zaslouží zelenou, stěhujeme se do Krušných hor natrvalo.

Kde se čtenáři dozví více informací o plánovaném projektu?

Ta první možnost je na výstavě na Staré radnici v Ostrově, kde 14. června budeme kromě studentů a autorů jednotlivých návrhů k dispozici také my dva. Výstava pak potrvá od 11. do 22. června. Máme také web orenky.cz, facebook i Instagram @ore.nky. Především teď potřebujeme spoustu dobrých duší, které nám budou fandit a pomohou nám celý projekt zahájit. Věříme, že to, co děláme, má smysl.

PODVEČERNÍ POPOVSKÉ POHLEDY

Nemáte náladu na celodenní výlet? Pak pro vás máme ideální nenáročnou trasu na tři hodinky, cca deset kilometrů, navíc zakončenou orosenou odměnou na venkovní zahrádce. Tak co, půjdete s námi?

Začínáme v Jáchymově – vyjdeme od kostela sv. Jáchyma (dá se tu zaparkovat a je tu i autobusová zastávka) a jdeme postranními uličkami města, kde se napojíme na naučnou stezku O radonu. Ta nás vede kolem evangelického kostela, kaple sv. Anny a Špitálního kostela, až nad Radium palác. Doporučujeme si cestu si o tuhle část nezkracovat, protože uvidíte Jáchymov z úplně jiného pohledu než obvykle – hlavní silnice je totiž ta nejméně zajímavá, a když procházíte nad městem, vykouknou na vás neobvyklé pohledy do jáchymovského údolí.

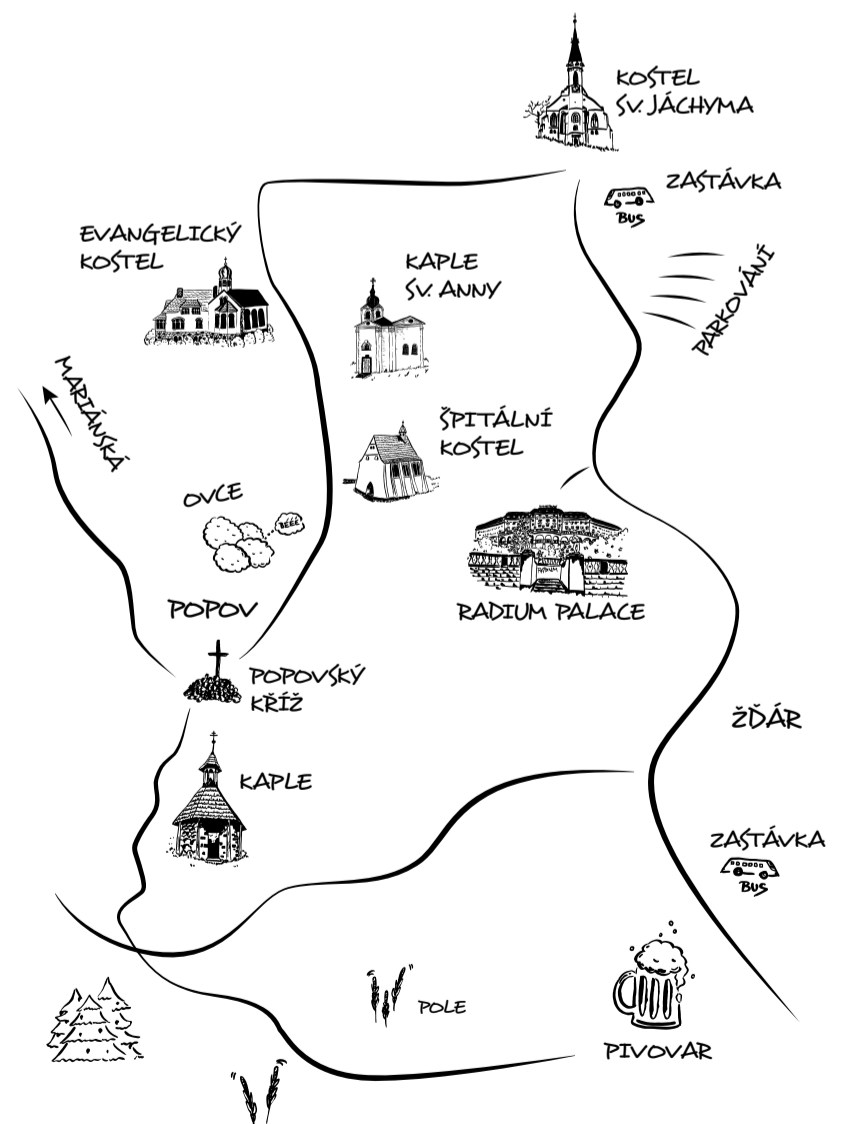
Ve chvíli, kdy se napojíte na žlutou turistickou značku (cca 3 km od startu), půjdete příjemnou stezičkou lesem až k zaniklé obci Popov. Až se budete blížit k Popovu, nezapomeňte si hlídat své pejsky, protože se tu často volně pasou ovce. Na Popově je rozcestí, kde si uděláme malou odbočku – zajdeme se podívat na Popovský kříž, ze kterého je impozantní výhled na celé údolí. Od kříže se vrátíme na rozcestí a vydáme se vlevo, kousíček po zelené turistické směrem z kopce, kolem opravené kapličky. Cesta se brzy začne rozvětňovat, ale my se držíme stále rovně, po stále užší

a málo zřetelné cestě. Tahle část výletu byla taková dobrodružnější, protože vyšlapané stezky s mapami souhlasí tak z poloviny. Drobnou nápovědou je to, že se držíme stále vpravo od vedení vysokého napětí, které na nás sem tam skrz les vykukne (ale i tak doporučuji stáhnout do mobilu offline verzi Mapy.cz, lépe se pak koriguje trasa v případě bloudění). Stále jdeme prudce dolů z kopce přes smíšený les a po vyšlapaných pěšinách. Cílem je dostat se k silnici mezi Dolním Žďárem a Hlubokým. Tu totiž jen přejdeme (nemusíme po ní vůbec jít) a pokračujeme na cestu přes pole.

na chvíli do lesa - ve skutečnosti les obcházíme zleva, cesta nás vede přímo středem pole po široké vyježděné cestě. Dojdeme až do Žďáru, přímo za pivovar Rudohor. U stěny areálu se dáme doleva a hned po pravé straně nás láká nově otevřená pivovarská zahrádka – příjemnou procházku zakončíme dobrým pivem a něčím malým k snědku. Kousíček od pivovaru se dostaneme k zastávce Dolní Žďár – garáže, odkud nás autobus vyveze zpátky do Jáchymova.

Trasu si můžete prohlédnout zde: mapy.cz/s/nasaveteho

KRISTL

KRUŠNOHORSKÉ TRENDY

LISTOPADKY ZAKOUPÍTE I V LÉTĚ

Muzeum Královská mincovna v Jáchymově servíruje svým návštěvníkům doslova jednu pecku za druhou. Jednou z nich jsou designové náušnice Barbory Kocmichové, které vyrábí pod značkou Listopadky. Jak autorka sama uvádí, její sametově hebké květy jsou lehounké jako vánek. A my můžeme jen souhlasit. Na výběr je z nepřeberného množství tvarů i barev. A navíc se šetří i příroda. Nikdo by to nehádal, ale Listopadky jsou vyrobeny z PET lahvi. Prohlédnout si je můžete na fler.cz/listopadky, k zakoupení jsou v Jáchymově.

FČELÍK – VOŇAVÉ VOSKOVANÉ SÁČKY

Pod Krušnými horami vznikla v letošním roce další nová značka zaměřená na zerowaste produkty. Sáčky s širokým skládaným dnem jsou sítě z bavlněných látek OEKO-TEX 100 tř. 1 bez zbytkového odpadu. Včelí vosk je také místní produkce a je při voskování zpracováván na kachlových kamnech bez využití elektrické energie. Potraviny, uložené v těchto sáčcích, vám vydrží čerstvé a chutné. A navíc to fakt dobře vypadá! Stánek Fčelík najdete 10. června v Ostrovském zámeckém parku nebo 23. června na akci Kraj dokořán. Psát můžete také na fcelik@email.cz.

NĚŽNÁ PIVOŇKA S VLČÍMI MÁKY

Květinová farma Něžná pivoňka přichází s limitovanou sérií hrnečků s vlčím mákem. Je to první vlašťovka autorské kolekce ve spolupráci s karlovarskou ilustrátorkou Jitkou Tomanovou – Vařím v ateliéru, maluju v kuchyni. Každý kus je ručně dekorovaný, střepe pochází z dílny karlovarské porcelánky G Benedikt. Nejenom, že vám hrnek přesně padne do ruky, ale můžete jej bez obav svěřit myčce nebo mikrovlnné troubě. Najdete je na neznapivonka.cz

DENÍK STOPAŘE

Pokud jste nadšeným turistou, pak vám tato knížečka nesmí chybět v batohu ani v krosně. Najdete v ní pět výletů po Krušných horách, doplněných o zajímavé otázky, jejichž odpovědi se dozvíte právě na svých cestách. Jako ve správném deníku nechybí ani tady místo pro fotografii a turistická razítka. Deník Stopaře si můžete pořídit za 100 Kč na startu každé z etap turistického seriálu Stříbrná stopa. Více na stjoachim.eu

MICHAL BŘEZINA: NENÍ NEBE NAD MEXIKEM

Akční příběh, šmrncnutý sci-fi nebo fantasy. To jde Michalu Březinovi přímo skvěle! A nechybí ani koření v podobě humoru. V jeho novém románu Není nebe nad Mexikem se hlavní hrdinka Klára vydává na báječný trip po Mexiku, na paty se jí ale zavěsí nebezpečná organizace, která by ráda oživila prastarého mayského démona. Michal pochází z Krušnohoří a jeho hrdinka taktéž. Krušné hory se tak objevují často i na poutavé pouti Mexikem. Knihu si můžete zakoupit v e-shopu nakladatelství goldendog.cz

GASTRO

Rudohor si na léto připravil osvěžující novinku – a tentokrát to není jen pivo

Pivovar Rudohor je stálíci mezi lokálními minipivovary. Najdete ho na kraji města Ostrov, v Dolním Žďáru. Když se tam ale s vidinou lahodného moku před očima doplazil vyprahlý turista nebo cyklista, měl bohužel smůlu – výčep tam nebyl. S tím je ale konec, protože nově vás přivítá Špeluně!

Dodnes jste si v areálu pivovaru Rudohor nemohli dát čepované pivo ani si tam posedět s kamarády. To mrzelo nejen zákazníky pivovaru, ale i jeho majitele. Rozhodli se to změnit a v zadní části pivovaru otevírají nové posezení – nazvali ho Špeluně. Ptáte se, co to znamená? Špeluňka neboli malá nevzhledná místnost, také pajzl, je staré označení pro zaplivanou hospodu nevalné pověsti. Rudohorská Špeluně do této definice ale rozhodně nespadá, uvnitř najdete krásně zrekonstruované prostory původní budovy z 15. století. Čeká vás velký výčep a příjemné vnitřní posezení. Venku je také nově zbudovaná velká zahrádka, jež láká nejen cyklisty, ale i místní obyvatele, kteří si do pivovaru mohou zajít příjemnou procházkou.

Na čepu najdete stálíci jako Dukát 12°, Sváteční ležák Schlick, Summer Ale 10° a podle sezony i další pivní speciality. Nebude chybět ani oblíbená limonáda Rudohorka. K pivku samozřejmě patří i něco k zakousnutí – a na tom si Rudohorští dali obzvláště záležet. Připravili si pro vás obloženou fošnu (vidíte na obrázku), ostrovský nakládaný hermelín, škvarkovou pomazánku s domácím chlebem a vynikající klobásy na grilla od Borise z Abertam. Ke každé dobré hospodě patří i hospodská zábava, takže se v budoucnu můžete těšit na projekci sportovních utkání a také na možnost zahrát si šipky. Součástí Špeluně je i samotná prodejna piv, která se tam přesunula z přední části pivovaru. Otevírací dobu a další novinky sledujte na Facebooku **Pivovar Rudohor**.

KRISTL

(foto: Bára Mráčková)

KRUŠNOHORSKÉ PŘÍBĚHY PAMĚTI NÁRODA

Rodina, kterou rozdělily česko-německé kořeny,
nikdy nechtěla žít na kolenou.

Josef Plíhal dospával po odpolední směně, když ho jeho matka vzbudila se slzami v očích a oznámila, že Československo právě napadla vojska Varšavské smlouvy. „Naléhala, abych jel na vojenský útvar, že se nesmíme vzdávat. Říkala, že je lepší umřít ve stoje než žít na kolenou,“ vzpomíná. Do kasáren se s odhodláním vzít do ruky zbraň skutečně vydal, ale v tu chvíli už bylo rozhodnuto, že se bojovat nebude.

Josef Plíhal se narodil 14. ledna 1946 v Jáchymově. Má částečně německé kořeny, protože jeho otec Josef Plíhal starší pocházel z česko-německého manželství. Po záboru Sudet v roce 1938 se přihlásil k české národnosti a odešel do Prahy. Jeho sourozenci zůstali v Jáchymově a přihlásili se k německé národnosti. Strýc Hans narukoval do wehrmachtu a padl hned v prvních týdnech druhé světové války na frontě v Polsku. Tetu Johanu za její protestní postoj k Říši nacisté uvěznil a popravili v koncentračním táboře. Otec po předválečné i válečné zkušenosti podporoval komunisty a vstoupil do strany, s následným politickým vývojem však nesouhlasil a z KSČ nakonec vystoupil. V Jáchymově strávil pan Plíhal dětství plné

dobrodružství, „jak o něm píše Foglar“, vypráví. Když začala invaze vojsk Varšavské smlouvy v srpnu 1968, chtěl se Josef Plíhal aktivně vojensky bránit, nebylo to ale možné. Josef Plíhal se vyučil strojním zámečnickem a většinu pracovního života strávil výrobou radiometrie a dozimetrie, krátce pracoval v lisovně kovů. Do důchodu odešel v roce 2002 a stále žije v Jáchymově.

Všechny příběhy najdete na pametnaroda.cz

Paměť národa zaznamenává příběhy, které by neměly být zapomenuty. Tipy na pamětníky posílejte na karlovarsky.kraj@pametnaroda.cz

◀ Josef Plíhal se sestřenicí

▼ Josef Plíhal v 7. třídě, 3. řada, 3. zleva

paměť národa

Karlovarský kraj

ORENKY, PŘÍBĚH KRUŠNOHOŘÍ

| 14. ČERVNA, 17 H, STARÁ RADNICE OSTROV

Jak lze příběhy Krušných hor odvyprávět beze slov, pomocí architektury a zážitku vám předvedou autoři projektu Orenky spolu se studenty architektury z FSV ČVUT Praha. Zveme vás na prezentaci myšlenek a k dialogu nad možnou budoucí podobou neotřelého projektu v Krušných horách. Více na orenky.cz

BIRCH TOWN

| 17. ČERVNA, 13 – 16 H, STRÁŽ NA OHŘÍ – MALÝ HRZÍN

Alternativní folkrocková kapela z Březové u Sokolova, hrající covery originálně a po svém, a to za doprovodu violoncella, acordeonu, cajonu, elektroacoustic kytary a baskytary. Koncert doprovází seriál turistických výšlapů Stříbrná stopa, není však jen pro Stopaře. Poslechnout si a zatancovat může přijít každý. Občerstvení zajištěno. Více na stjoachim.eu

STŘÍBRNÁ STOPA, 4. ETAPA

| 22. ČERVENCE, BUBLAVA

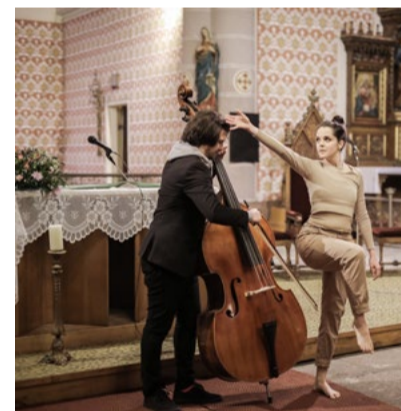

Čtvrtá etapa seriálu výšlapů po Krušnohoří nás tentokrát zavede na Kraslicko, do části zvané Bublava. Čekají nás opět nepřilisi známé trasy a dechberoucí výhledy. Start je mezi 9. a 11. hodinou, každý si může cestu naplánovat podle svých možností. Připraveno pro vás máme drobné občerstvení na cestu a pro jednoho z vás také DAB rádio od partnera akce Českého rozhlasu Karlovy Vary. Více na stjoachim.eu

LÍBEZNÁ SLAVNOST

| 23. ČERVENCE, 15 H, KAPLE SV. ANNY, JÁCHYMOV

VZBUĎME VARY ve spolupráci s Nadací St. Joachim přináší do Jáchymova první kvas letošních mezinárodních uměleckých rezidencí na Karlovarsku. Během svého pobytu v Jáchymově se různorodí umělci inspirovali zdejším prostředím a výsledek své práce vám předvedou v taneční performanci Marlene Kahl (z Německa), Markéty Kuttnerové a MANUS Art Collective (Jolana Šturmová, Anna Kroupová a Tomáš Urik ze Slovenska). Kromě toho na vás čeká piknik a výtvarná dílna. Více na vzbudmevary.cz

FOLK Z KRUŠNÝCH HOR

| 29. ČERVENCE, 19 H, CAFÉ 1516, JÁCHYMOV

Chtěli byste zažít krušnohorský folk na živo? Pak zavítejte na hudební podvečer do Café 1516. Na dvoře kavárny vás čeká hudební produkce výhradně vlastní tvorby. Atmosféra historické štoly a útulné kavárničky zajištěna. Vstupné 100 Kč, více na [FB Café 1516](https://www.facebook.com/Cafe1516).

DALŠÍ AKCE NAJDETE PĚKNĚ POHROMADĚ
V KALENDÁŘI NA WEBU KRUSNOHORSKO.COM

ZNÁTE SNĚŽNÉ RYBKY?

Díl 3. Sněžné rybky ve městě

Jakkoliv se to zdá být nepravděpodobné, můžete na Sněžné rybky narazit i ve městě. Pravda, taková výprava do civilizace pro ně není nikterak snadný úkol. A tak jednoho krásného dne nadešel čas sestoupit z hor, vyměnit prkýnka připevněná k našim nohám za dřevěné paličky vyluzující melodické zvuky z rukou Jošky. Ano, podnikáme výpravu do Základní umělecké školy. Rychle ze sebe setřeseme zimní výstroj a startujeme náš výkonný vůz. Jenže ouha, ani nehlesne. Vypadá to na další dobrodružství. Na pomoc přispěchá na Krušíně se náhodně nacházející elektrikář. Měří, přeměřuje, mé obavy potvrzuje. Vybitá autobaterie. Není čas na experimenty. Joška běží pro klíče od druhého vozu, je to však již starší typ, nemaje tolik sil vyšplhat se do naší horské základny, nachází se tudíž osamocen na parkovišti o 700 m níže, čekaje na svou příležitost. A ta právě nastala. Mína zatím odbíhá pro boby. Doufáme, že v těch městských svrscích nepřijedeme dolů durch. Startujeme. Mé jasně červené závodní sáně o několik vteřin vedou před dvojbobem Jošky a Míny, s velkým náskokem pak protínám pásku cílové rovinky, kde již popadám kluzák do rukou a rychle utíkám k další disciplíně, kterou je startování historického vozidla. Na několikátý pokus se mi to povede, ale kde jsou děti? Ty se zatím v cíli perou s další překážkou, kterou je přeskok přes potok. Joška se marně snaží přesvědčit téměř plačící Mínu ke skoku na druhý břeh. Nakonec Mínu přemlouváme oba, a i tak nám do vody málem spadne. S úlevou nakládám poměrně suché děti do auta a jedeme. Dostáváme se do údolí, kde zacítíme mírně

chvění. Chvění se stupňuje, mění se v silné vibrace, hučí to a rachtá to. Sjíždíme ke krajnici. Zadní levé kolo sedí na ráfku. Co teď? Vyhodnocuji situaci. Vypadá to, že jsme dojeli. Voláme učitele hudby a omlouváme se z hodiny. Je to prima chlapík, nabízí nám, že si svého žáka vyzvedne, ať je, kde je. Přijede asi během čtvrt hodiny a promptně situaci přepočítá. Nabízí nám výměnu hodiny hudby za výměnu pneumatiky. Bereme. Během čtvrt hodiny je s prací hotov, omývá si ruce a spěchá na další vyučování. Doplňujeme vzduch a zásoby potravin a pomalu se vracíme zpět do Krušiny. Zima pomalu končí a s ní i naše zimní dobrodružství. Stejně poklidně, jako se jednotlivé části Areálu otevíraly, se teď uzavírají, pro tuto sezónu však již definitivně. Úleva většiny jejich zaměstnanců nápadně připomíná poslední dny školní docházky před začátkem letních prázdnin. Nebyl by to však Hubert, kdyby z jeho pytle nekonečných a všemožně nemožně vypadajících nápadů na poslední chvíli nevytáhl nějaký triumf. Seškrábeme poslední zbytky sněhu, zkoncentrujeme je na jedno místo a budeme dál jezdit. No co byste na to s nadcházejícím jarem řekli? Neříkám nic. Začínám pomalu chápat, že bez ohledu na okolnosti, my jaro zatím vítat nebudeme. Hubert svůj nápad samozřejmě dotáhne do konce a ještě o trochu dál, a tak v úpatí hory vyrostle během dne super tréninkový snowpark o několika překážkách a jednom osmimetrovém skoku, jaký u nás v republice v tu dobu nemá obdoby. Byl první máj. Byl zimy čas.

Sněžné Rybky Evelína, Hubert, Joška a Mína

SLOUPEK Z POHRANIČÍ

Na redakci Krušnohorských listů se obrátili žáci večerní školy v Marienbergu. Učí se česky a rádi by psali i do našich listů. Jejich aktivita nás natolik nadchla, že jsme jim vyšli vstříc a jejich první jazykové snahy vám nyní přinášíme v krátkém sloupku z pohraničí. Sloupek je samozřejmě bez korektur.

Wir sind 3 Studenten aus Zschopau und lernen seit 5 Jahren zusammen Tschechisch. Zschopau ist eine kleine Stadt im Erzgebirge und bietet viele Möglichkeiten für Ausflüge in die Umgebung.

Vor allem Motorradfahrer kennen diese Stadt. Über 70 Jahren wurden hier Motorräder der Marke MZ produziert. Rund um Zschopau findet alljährlich im Oktober ein Enduro-Rennen statt. Die ehemalige Motorradfabrik beherbergt heute ein Enduro-Motorradmuseum und kleinere lokale Firmen.

In der Nähe von Zschopau liegt die Stadt Augustusburg, wo heute viele dieser Motorräder in einem Schloss ausgestellt sind. Sie können mit dem Zug von Zschopau (Erzgebirgsbahn) nach Augustusburg fahren. Es ist eine schöne Reise.

Jsme 3 studenti ze Zschopau a učíme se spolu česky 5 let. Zschopau je městečko v Krušných horách a nabízí mnoho příležitostí k výletům do okolí.

Především motorkáři znají tento mesto. Motocykly MZ se tu vyráběly přes 70let. Každý rok v říjnu se pořádají závody v Enduro okolo Zschopau. V bývalé továrně na motocykly je dnes muzeum motorek enduro a menší místní firmy.

Nedaleko Zschopau je město Augustusburg, kde je nyní mnoho z těchto motocyklů vystaveno na zámku. Do Augustusburgu můžete jet vláčkem ze Zschopau (Jmenuje se Erzgebirgsbahn). Je to hezká cesta

ZVEME VÁS NA

VEŘEJNÉ NATÁČENÍ VIDEOKLIPU

PETRA H. BAŤKA

MĚSTO JÁCHYMOV

25.6. OD 14.00

NÁMĚSTÍ REPUBLIKY

PETR H. BATĚK
EVA TOULOVÁ
VÁCLAV UPÍR KREJČÍ
A DALŠÍ

STAŇTE SE HVĚZDOU KLIPU I VY

PARTNEŘI

CENTRÁLNÍ
KRUSNOHÓŘÍ

FORMA DO
FILMU

NOVÁ VEČERNÍ PRAHA

POMŮČKA: ASIA, GEIS, HER, IT, KARB, OŠA, SONORO	ZVUČNÉ (v hudbě)	1. DÍL TAJENKY	LETADLA	PRKENNÉ STROPY (nářečné)	AUTOR: ROMAN ČEJKA	ČISTIT SMETÁKEM	PARKOVÁ ROSTLINA S VELKÝMI LISTY	CHŮZÍ URAZITI	VYDÁVATI VYSOKÝ PISKLAVÝ ZVUK								
VEDEJŠÍ JEDNOTKA PROSTOROVÉHO ÚHLU					ZHAVÁ ŠUPINA KOVU												
VELKÝ DRAVÝ PTÁK					3. DÍL TAJENKY ŘÍMSKY 3004												
SOUČÁST UNIFORMY																	
DOMÁCKY OLUŠE				CITOSLOVCE RYTMU ZNAČKA ČAJOVÉ SMĚSI													
DRUHÁ SOLMIZAČNÍ SLABIKA			LOVKYNĚ PEREL SLEZSKÁ REKA				ANGLICKY „ONO“ ŽENSKÉ JMÉNO			VYMŘELÝ PTÁK BĚŽEC	SPZ PROSTĚJOVA	UKLÁDAT SE KE SPÁNKU	KOŘENÍ DOBROMYSL	4. DÍL TAJENKY	NÁZEV ŘÍMSKÉ PADESÁTKY		
ŠKMO SEŘÍZNOUTI							OPAK EXPLOZE HLAVNÍ MĚSTO BELGIE										
	POČÍTAČE (slangově)	PODIVU-HODNÝ ÚKAZ CICHLIDA				INICIÁLY HERČKY BYDŽOVSKÉ HASNICE				OCHRANNÝ OBLEK ZNAČKA MANGANU							
ZNAČKA KOŽICHŮ					PRŮTOKOVÝ OHRÍVAČ PŘEPRAVNÍ SLUŽBA					ANGLICKY „JEJI“ ZNAČKA VÝVOJEK					UKAZOVACÍ ZÁJMENO		
DÍRY V PUNČOŠE				AFRICKÝ STÁT MRVNÍ ČISTOTY						DECHOVÝ NÁSTROJ VLÁDCE							
MALO-ASUSKÁ BOHYNĚ PLODNOSTI			ROSTLINNÝ TUK ANGLICKY „NEBO“							POVLAKY GUEVAROVA PŘEZDÍVKA							
2. DÍL TAJENKY															POČÍTAČOVÁ SÍŤ		
MODEL VOZU TOYOTA						JMÉNO HERČKY VRÁNOVÉ									ZNAČKA PRAČÍHO PROSTŘEDKU		

Tajenku doplňte svým jménem a adresou a zašlete na email: redakce@krusnohorsko.com nebo poštou na adresu LDA Krušnohorsko, Trída Dukelských hrdinů 339, 362 51 Jáchymov. Předmět emailu nebo obálku označte „TAJENKA“. Uzávěrka je **16. července**.

LUŠTÍME S LISTY

Vážení křížovkáři, těší nás vaše vzkazy, ať už píšete z Krušnohorska nebo z daleké Moravy. Budeme se i nadále snažit psát tak, aby vás čtení bavilo a Listy jste si užili od prvního písmenka do poslední tečky. Rádi bychom vyhověli i vám všem, kteří nás prosíte o šťastnou ruku při losování. Proto nelosujeme my sami, ale najímáme si na to odborníky. Tentokrát padla volba na Michala Šnebergera, majitele řemeslného pivovaru Rudohor. Od toho také výherci dostávají krásná trička. Záznam z losování si opět můžete prohlédnout na FB Krušnohorsko. Z pivovarského sudu jsme vylosovali Janu Vernerovou ze Žatce, Karla Tetura z Ostrova a Karolínu Kutějovou z Božího Daru. Gratulujeme! Zajímá vás, co můžete vyhrát příště? Pro tři šťastlivce tu máme připravené tři knížky Michala Březiny *Není nebe nad Mexikem*, a to s osobním věnováním autora. Všem vám držíme palce.

POZNEJ KULTURNÍ A ŘEMESLNÉ DĚDICTVÍ KRUŠNÝCH HOR

KRUŠNOHORSKÝ KULTURNÍ FESTIVAL

17. 6. 2023 PARK U KAŠNY / PERNINK OD 14 HODIN

Nová kniha Miroslava Adamce

STŘÍBRNÁ PARTA
s podpisem autora

dobrodružný příběh z Jáchymova na motivy legend z Krušnohoří

zakoupíte v Informačním centru Jáchymov jen za

299 Kč

mestojachymov.cz

KRUŠNOHORSKÉ LISTY

Číslo 3, vyšlo v červnu 2023, ročník III., ISSN 2787-9283

Vydavatelem je:

Lokální destinační agentura Centrální Krušnohoří z.s., člen Unie vydavatelů denního tisku

IČO: 08886571

Boží Dar 1, 362 62 Boží Dar, předsedkyně spolku Lada Baranek Lapinová, B.A.

Redakce: Lada Baranek Lapinová (EDNA), Lena ANEER Pintnerová (PINT), Milan KAT Veselý (MaV), Kristýna Güttnarová (KRISTL)

Titulní fotografie:

Polní cesta před Žďárem, Kristýna Güttnarová

Není-li uvedeno jinak, pochází fotografie z databáze Lokální destinační agentury Centrální Krušnohoří z.s.

Korektury: Lucie Šafránková

Tisk a grafická úprava: Tiskárna Median, s. r. o. www.tiskarna-median.eu

Plně verze článků v elektronické podobě najdete na: krusnohorsko.com

Předplatné objednávejte na redakce@krusnohorsko.com

Kontakt: redakce@krusnohorsko.com

Jakékoliv užití a šíření obsahu časopisu i v jiném jazyce než českém je bez písemného svolení vydavatele zakázáno.

Činnost LDA Centrální Krušnohoří z.s. je podporována finančními prostředky Karlovarského kraje.

Krusnohorsko.com

[Krusnohorsko](https://www.facebook.com/Krusnohorsko)
[Krusnohorsko](https://www.instagram.com/Krusnohorsko)

ČASOPIS LUŠTĚNÍ A HUMORU

NA NOVINOVÝCH STÁNCÍCH UŽ VÁS NETRPĚLIVĚ VYHLÍŽÍ NOVÉ ČÍSLO MAGAZÍNU HUMORU A SATIRY TAPÍR!

Předplatné časopisu si můžete objednat na adrese www.send.cz/tapir

